

MAGYAR NYELVI FELADATLAP

a 8. évfolyamosok számára

2009. január 24. 10:00 óra

NÉV: _____

SZÜLETÉSI ÉV: HÓ: NAP:

Tollal dolgozz! Ügyelj a külalakra!
A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg.
A megoldásra összesen 45 perced van.
Az utolsó (10.) feladatra legalább 10–15 percet szánj!

Jó munkát kívánunk!

1. Alkoss két-két értelmes szót a magánhangzók pótlásával!

a) t _ r _ l t _ r _ l

b) k _ ny _ r k _ ny _ r

c) Írj az üres téglalapba egy olyan hárombetűs szót, amely a megadott szótagokkal összeolvasva új értelmes szavakat alkot!

fél –

tü –

ö –

.....

a	
b	
c	

2. Az alábbi meghatározások mellé írd le a **beszél** ige megfelelő igekötős alakjait!

Például: önkívületi állapotban mond valamit: félrebeszél

a) felesel:

b) eredeti szándékától eltérít:

c) valakivel elhítet valamit:

d) valamilyen cselekvésre rávesz, rábír:

e) másról beszél, szándékosan kerüli a témát:

a	
b	
c	
d	
e	

3. Egészítsd ki a párbeszédet a megadott szituációnak megfelelően! Válaszd ki, hogy mely szavak illenek az egyes szituációkhoz! A felsorolt szavakat, szóelemeket csak egyszer írhatod le, és szabadon toldalékolhatod őket. Minden szót használj fel!

volt, a, hurrá, meg, ünnepel, ő, ügyes, leg

a) Érzelemmentes tájékoztatás:

– Tibor nyerte meg a versenyt.

–

b) Érzelem kifejezése:

– Tibor nyerte meg a versenyt.

–

c) Felhívás, befolyásolás:

– Tibor nyerte meg a versenyt.

–

a	
b	
c	

4. Keresd meg a párját az a)-tól e)-ig megadott szavaknak! A megoldáshoz csak a szavak felépítésére, szerkezetére, szóelemeire figyelj!

számoz gyönggyel névtelenül bútorasztalos házasok felad

Pl.: könyv/ek/ből – gyerek/ek/nek

- a) virágáros –
- b) székkal –
- c) megmér –
- d) helyiek –
- e) rajzol –

a	
b	
c	
d	
e	

5. A főnévi igenév többféle mondatrész szerepét is betöltheti. Lehet a mondatban: alany, jövő idejű állítmány a fog segédigével, tárgy, célhatározó. Írd a mondatok mellé, hogy a főnévi igenév milyen mondatrész szerepét tölti be az adott mondatban!

- a) Tavasszal a Bükkbe fogunk kirándulni.
- b) Kórusban énekelni jó.
- c) Zenetanárhoz gyakorolni járok.
- d) A testvérem szeret festeni.

a	
b	
c	
d	

6. a) Összekeveredtek egy versszak sorai. Számozással rakd őket helyes sorrendbe!

..... nem látjuk már napok óta,
 a kék eget bevakolta.
 Sem a napot, sem a holdat
 habarcsával a szürkeség

- b) Nevezd meg, milyen költői kép található a sorok helyes rendje szerint végigolvasott versszakban!

.....

a	
b	

7. Olvasd el az elbeszélő szövegrészt, majd válaszolj a kérdésekre!

Harmadikos volt talán, akkor kezdte hozni a gyengébb bizonyítványokat. Anya elképedve forgatta a kiskönyvet, majdnem sírt, ő meg kisomfordált a szobából szégyenében. Mikor este lefeküdt, anya bejött hozzá, s faggatni kezdte, mi az oka ennek a siralmas bizonyítványnak. Nem tudott válaszolni, mert az egész az annyira egyszerűnek és természetesnek érezte, hogy nem is szorult magyarázatra. A világ olyan érdekes volt, olyan napról napra táguló, hogy nem is jutott hely benne az iskolának.

Nem volt mindig ilyen érdekes. Eleinte, még kisebb korában az osztály, a gyerekek meg az otthoni dolgok teljesen betöltötték a napjait. De ahogy az évek teltek, mindig egyre inkább részleteire bomlott, s a részletek izgalmasak voltak, nyugtalanítóak, alaposan meg kellett nézni mindent, hogy az ember tudja, mi micsoda. A tanító néni azt mondta anyának, hogy ő sose figyel az órán, ha hirtelen felszólítja, nem tudja, miről van szó, s ha az olvasást gyakorolják, nem tudja ott folytatni, ahol az előtte olvasó abbahagyta. Ilyenkor az ember csak hallgat, a felnőttek úgysem értenék, amit mondani akarna, mert hiszen ő azért nem figyel, mert annyira elfoglalja a figyelés. *(Szabó Magda nyomán)*

a) Válaszd ki és karikázd be annak a mondatnak a betűjelét, amelyikről az első bekezdésben van szó!

- A) Az anyai faggatózásra sírás a válasz.
- B) Az érdekes, táguló világban nem jut hely az iskolának.
- C) A kislányt nem érdekelte semmi.

b) Írj egy-egy tulajdonságot, amely kifejezi, hogy milyennek tartja a kislányt az iskola, és miként vélekedik róla az elbeszélő!

az iskola:

az elbeszélő:

Az alábbiakban a szövegben található néhány szó magyarázatát adjuk meg, keresd meg és írd őket a pontsorra!

c) észrevétlenül eloldalgott:

d) nagyon megütközve:

e) Írd le azt a szót, amelyikre a második bekezdés első mondata („Nem volt mindig ilyen érdekes.”) vonatkozik!

.....

f-g) Fejtsd ki 2-3 mondatban az alábbi mondat jelentését!

„... hiszen ő azért nem figyel, mert annyira elfoglalja a figyelés.”

.....

a	
b	
c	
d	
e	
f	
g	

8. Az alábbi bölcsességek kiemelt szavait egészítsd ki a megfelelő betűkkel!

a) S ___ma modor és h ___zelgő szó ritkán az erkölcs jele.

b) Testedet tar ___ tisztán, de el ne kénye ___ tesd!

c) A mé ___ben van az igazság elre ___tve.

d) Sok embert fenyeget az, aki e ___et bántalmaz.

e) Átkozott legyen, aki kitalálta a hábor ___t.

f)-g) Karikázd be az alábbi mondatpárokban annak a mondatnak a betűjelét, amelyikben nincs hiba!

A) Az ünnepélyen elhangzott a Nemzeti dal megzenésített változata.

B) Az ünnepélyen elhangzott a Nemzeti Dal megzenésített változata.

A) Béla 5 cm-el magasabb Katinál.

B) Béla 5 cm-rel magasabb Katinál.

a	
b	
c	
d	
e	
f	
g	

9. Az alábbi telefonbeszélgetésben három nyelvhelyességi hiba rejlik. Húzd alá a hibákat, és írd le a helyes formát a megadott pontsorra!

- Tessék! Titkárság! Kovács Éva vagyok.
- Jó napot kívánok! Itt Tóth Jenő beszélek.
- Üdvözlöm. Miben segíthetek?
- Érdeklődöm, bent-e van ma az igazgató úr.
- Sajnos, nincs, vidékre utazott.
- Mondja meg neki, légy szíves, hogy hétfőn csak 10 órára érek oda a tárgyalásra!
- Rendben, átadom az üzenetet.
- Köszönöm. Viszonthallásra!
- Viszonthallásra!

.....

.....

.....

a	
b	
c	

10. A közmondások mindig általános élethelyzetet, életbölcsséget fejeznek ki. Írj 10-12 mondatos történetet, melynek csattanója az alábbi közmondás!

Ha hallgattál volna, bölcs maradtál volna.

a	
b	
c	
d	
e	

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

